

**Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego
Czeski Cieszyn**

**Egzamin wstępny z języka polskiego
16 kwiecień 2018
wersja B**

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów do uzyskania: 50

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój numer.
2. Sprawdź, czy arkusz zawiera 10 stron (zadania nr 1.–16.). Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami. Odpowiedzi wpisuj wyraźnie i jednoznacznie.
Rozwiązania zapisuj **CZYTELNIE** długopisem lub piórem. Niejednoznaczna odpowiedź lub nieczytelny zapis odpowiedzi będą oceniane jako błąd.
UWAGA! NIE WOLNO UŻYWAĆ KOREKTORA!
4. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. **Wybierz tylko JEDNĄ ODPOWIEDŹ** i zaznacz ją znakiem X (jak na obrazku)

A	B	C	D
☒	☐	☐	☐

5. O ile się pomylisz, błędne pole zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem X.

A	B	C	D
☐	☐	☒	☐

Uwaga! **ODPOWIEDŹ MOŻESZ ZMIENIAĆ (POPRAWIAĆ) TYLKO JEDEN RAZ.**

6. Instrukcje do innych typów zadań (prawda – fałsz, na dobieranie) znajdziesz w poleceniach do nich skierowanych.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsca opatrzonego napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
8. Przy każdym zadaniu podana jest liczba punktów. Za błędną odpowiedź lub nieudzielenie odpowiedzi, punktów się nie odejmuje.

Powodzenia!

Tekst I

Sąd Parysa

(...) Kiedy tak wesoło ucztowano, zjawił się nagle gość niepożądany: Eris, bogini niezgody. Zeus, znając jej swarliwy charakter, nie kazał jej posłać zaproszenia. Przyszła, aby się zemścić. Rzuciła na stół biesiadny złote jabłko z napisem „Dla najpiękniejszej”. Pomiędzy boginiami zakotłowało. Najgłośniej krzyczały: Hera, Atena, Afrodyta. Każda chciała mieć jabłko tylko dla siebie. Powstało takie piekło, że Zeus musiał się wmieszać. Gdy się uciszyło, zapowiedział, że sędzią sporu uczyni młodego pasterza Parysa. Której ów przyzna złote jabłko, ta je mieć będzie.

Parys był synem Priama, króla Troi.

Z kawałka uciętej trzciny obłuskiwał zieloną korę, gdy Hermes stanął przed nim. Parys zdjął czapkę i czekał, co powie ten obcy, piękny pan. Ale to, co usłyszał, było takie nieprawdopodobne, że prosił, aby mu to jeszcze raz powtórzyć. Na koniec zrozumiał, usiadł na kamieniu i zaczął sądzić trzy boginie, które podeszły blisko, by mógł je obejrzeć.

Pierwsza Hera uczyniła krok i rzekła:

„Jestem królową nieba. Jeśli mnie oddasz jabłko, będziesz wielkim królem i narody kłaniać ci się będą, znosząc daniny bogate”. Parys pomyślał, że jest w istocie biedny, a szalas, w którym mieszka, zacieka wodą w porze deszczy.

Otrząsnął się i zatrzymał wzrok na wyniosłej postaci Ateny. Ta rzekła:

„Uczynię cię najmądrzejszym z ludzi, jeśli wydasz wyrok sprawiedliwy, przyznając mi jabłko”. Młody pasterz przypomniał sobie staruszka, który przechodził przez wieś. Mówiono o nim, że jest bardzo mądry. Ale twarz miał pomarszczoną i smutne oczy.

Rozmyślenia przerwał mu słodki głos Afrodyty:

„W dalekiej Sparcie, w domu króla Menelaosa, żyje najładniejsza kobieta na świecie, Helena. Dam ci ją”.

Parys bez wahania oddał złote jabłko Afrodycie.

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Odyseusz>

Zadanie 1. (2 pkt)

Napisz całym zdaniem, jakiego zadania podjął się Parys.

.....

.....

.....

Zadanie 2. (1 pkt)

Która postać nie bierze udziału w opisanych wydarzeniach?

- A. Hera.
- B. Zeus.
- C. Atena.
- D. Menelaos.

A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

Zadanie 3. (2 pkt) – zaznacz kółkiem

Jak Parys zareagował na polecenie Zeusa, by osądzić 3 boginie?

1. Ze zdziwieniem,	ponieważ	A. bał się gniewu bogiń.
2. Z niechęcią,		B. zadanie wydało mu się trudne do wykonania.

Tu zapisz w wypadku pomyłki poprawną odpowiedź:

Zadanie 4. (1 pkt)

Wybierz spośród podanych w ramce nazw cechę Eris, o której mowa w poniższym cytacie:

„Zeus, znając jej swarliwy charakter, nie kazał jej postać zaproszenia”.

Poprawną odpowiedź podkreśl.

zazdrosna, złośliwa, kłótniwa

Zadanie 5. (2 pkt)

Do podkreślonych wyrazów dopisz synonimy.

Gość niepożądany -

Wyniosła postać -

Zadanie 6. (4 pkt)

Z pierwszego akapitu tekstu wypisz:

a) Imiesłów.....
.....

b) C z a s o w n i k w
bezokoliczniku.....

c) C z a s o w n i k w f o r m i e
osobowej.....

d) C z a s o w n i k z a k o ń c z o n y n a
-no.....

Zadanie 7. (2 pkt)

Wyjaśnij znaczenie związków frazeologicznych pochodzenia mitologicznego.

a) Syzyfowa praca
.....

.....
.
b) Pięta Achillesa

.....
.....
.
Zadanie 8. (6 pkt)

Sformułuj własnymi słowami, używając poprawnego języka, propozycje składane przez boginie Parysowi w zamian za złote jabłko:

1. H E R A

.....

.....
2. A T E N A

.....

.....
3. A F R O D Y T A

.....

Zadanie 9. (3 pkt)

Dar której bogini wybrałbyś/wybrałabyś. Uzasadnij w 2-3 zdaniach swój wybór.

.....
.....
.....

Tekst II

Catherina Elisabeth Goethe

Przepis na cały rok

Wziąć dwanaście miesięcy, obmyć je dobrze do czysta

Z goryczy, chciwości, pedanterii i lęku.

I podzielić każdy miesiąc na 30 albo 31 części,

Tak, żeby zapasu starczyło dokładnie na rok.

Każdy dzionek przyrządza się oddzielnie

Biorąc po jednej części pracy i dwie części radości i humoru.

Dodać do tego trzy kopytate łyżki optymizmu,

Łyzeczkę tolerancji, ziarnko ironii

I szczyptę taktu.

Następnie masę tę polewa się obficie miłością.

Gotowe danie ozdobić bukiecikiem małych uprzejmości

I podawać je codziennie z pogodą ducha

I porządną filiżanką ożywczej herbaty...

Zadanie 10. (2 pkt)

Dlaczego w tytule użyte zostało słowo „przepis”?

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11. (1 pkt)

Którego środka stylistycznego użyto w fragmencie „Masę tę polewa się obficie miłością”:

- A. epitet
- B. metafora
- C. apostrofa
- D. personifikacja

A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

Zadanie 12. (4 pkt)

Oceń, które zdania odnoszące się do wiersza są prawdziwe (PRAWDA), a które fałszywe (FAŁSZ). Wpisz obok nich P lub F.

1.	Wiersz jest utrzymany w pogodnym nastroju.	
2.	Wiersz napisany jest archaicznym językiem.	
3.	Odbiorcą wiersza jest człowiek.	
4.	W utworze występują rymy.	

Zadanie 13. (1 pkt)

W którym z poniższych cytatów został zastosowany imiesłów?

- A. Biorąc po jednej części pracy i dwie części radości i humoru.
- B. Gotowe danie ozdobić bukiecikiem małych uprzejmości.
- C. Następnie masę tę polewa się obficie miłością.
- D. Wziąć dwanaście miesięcy.

A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

Zadanie 14. (3 pkt)

Wypisz z tekstu wiersza nazwy trzech pojęć, które, zdaniem autorki, pozwalają osiągnąć szczęście.

.....

.....

.....

Zadanie 15. (6 pkt)

Przeczytaj cytaty o szczęściu. Wybierz poprawną formę przeczenia *nie*.

Niepoprawną formę przekreśl.

Uwaga! Twój zapis powinien być czytelny i jednoznaczny.

Szczęście to jest sposób myślenia, a *nie rzecz / nierzecz* , którą dostajemy.

Szczęście to *nie stacja / niestacja* kolejowa, na której wysiadasz, lecz sposób w jaki podróżujesz.

Nie szukaj / nieszukaj szczęścia, lecz dawaj je innym, a wtedy samo przyjdzie do Ciebie.

Nie którzy / Niektórzy potrafią zbudować swoje szczęście *nie mal / niemal* z niczego, ocalić i rozdmuchać nawet najbardziej nikłą iskrę, choć wiatr i deszcz.

Ten, kto wszystko ma, bywa *nie najszczęśliwszy / nienajszczęśliwszy*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....